

Sant Salvador del Quer

Súria

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Camí rural a Sant Salvador del Quer
Emplaçament Dalt la muntanya de Sant Salvador del Quer

Coordenades:

Latitud: 41.847243985881
Longitud: 1.7622815024293
UTM Est (X): 397249
UTM Nord (Y): 4633556

Classificació

Número de fitxa 08274 - 36
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Romànic Modern Contemporani
Segle XII-XIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BCIL 5210-I. Aprovació definitiva comissió urbanisme 21/01/2003
Data aprovació: dt., 21/01/2003 - 12:00
Número inventari IPA 17228 / CCAA 19066
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: Parròquia de Sant Cristòfol C/Sant Antoni Maria Claret, 14, 08260-SÚRIA
Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA- J.M. Huélamo
Data de registre de la fitxa: ds., 27/11/1999 - 01:00

revisió:**Data de la darrera revisió:** dj., 23/09/2021 - 12:00

Descripció

Sant Salvador del Quer és una església situada dalt del cim d'un turó. És obra de finals del segle XII o inicis del segle XIII. Presenta una sola nau amb coberta a doble vessant. L'absis no es conservava per sobre del nivell de paviment, encara que l'arc triomfal es pot reconèixer a la paret de tancament. Va ser reconstruït amb materials moderns per diferenciar-los dels antics. Presenta dues parelles de contraforts laterals, un dels quals, mig tapa l'antiga entrada, situada a migdia. Als peus hi ha una espadanya de doble obertura, rematades amb arcs de mig punt adovellats. En aquest mateix mur hi ha oberta una porta moderna adintellada, sobre la qual encara es pot veure un òcul coetani del portal. L'aparell és matusser, sense formar filades (AUTORS DIVERSOS, 1984). Quant encara hi havia culte es conservava un rectangle d'uns 7 metres de llarg per cinc d'ample. A l'interior hi havia exvots i un petit retaule amb la imatge (CASAREAL, 1940).

Observacions:

Pel setembre es celebra l'aplec de Sant Salvador, recuperat l'any 1972 amb l'ajut del Foment Cultural, entitat fundada el 1933, que actualment es segueix fent càrrec de l'organització (REGUANT, 1988). El topònim Quer es d'origen pre-romà i ve a significar "roca gran".

Història

La notícia més antiga és de l'any 1205, quan es fa una deixa a Sant Salvador de castro Chenosa (de Cerosa, és a dir de Chero o Quero). El 1298 torna a aparèixer com a Sant Salvador de Súrria. No s'esmenta a les visites pastorals d'època moderna (AUTORS DIVERSOS, 1984). El juliol de 1835, en plena guerra carlina, els liberals van cremar l'ermita i van llençar la imatge del sant pendent avall. El cap va ser recuperat un any més tard per un caçador i es va refer la resta de la figura, a càrrec d'un particular (CASAREAL, 1940). El 1880 l'ermita vella ja estava sense culte. El mateix dia que es va consagrar la nova ermita va caure la volta de la vella. Sant Salvador Nou, va ser oberta al culte l'any 1888 i va ser construïda a causa del mal estat de l'antiga, per iniciativa de Mn. Jaume Soler. Es va fer al cim per què el Sr. Joan Garriga, del mas Garriga de Castelladral, volia veure-la des de la seva masia, a canvi de pagar la fusta per a fer-la (CASAREAL, 1940). En anys de molta sequera, es duia la figura del sant a l'església parroquial i si no plovia es portava la imatge de Sant Salvador en processó fins a Coaner (CASAREAL, 1940; ITINERARI-6, 1999.). En un inventari de 1892 es parla de que en els darrers anys s'havia daurat el retaule, que allotjava tres imatges, totes noves (REGUANT, s.d.). L'any 1919 va caure un llamp que va destrossar la façana de la nova ermita. Es va reconstruir i afegir una sagristia, un parallamps i un pou. Les obres es van inaugurar l'any 1921 (CASAREAL, 1940). El dia 24 de juliol de 1936 es va cremar l'ermita amb tot el seu contingut, encara que unes hores més tard la Sra. Concepció Oller, de can Gaudó, va pujar a l'ermita i va trobar el cap de Sant Salvador, el qual va guardar al llarg de la Guerra Civil. El dia 1 d'abril de 1940, es va celebrar la restauració i benedicció de l'ermita de Sant Salvador (CASAREAL, 1940) i el 9 de juny es va retornar la imatge, un cop restaurada la creu. El Via Crucis que hi ha a la falda de la muntanya va ser ideat per Josep Graells i Circuns i el mestre picapedrer va ser el Sr. Badia, pare de l'actual propietari de cal Gaudó. Es va beneir l'any 1953 (REGUANT, 1997). L'autor de la lletra dels goigs i himnes és Mn. Antoni Malats, vicari de Súrria entre 1923 i 1927 (REGUANT, 1997). L'any 1957, aquesta ermita com la resta de les esglésies de Súrria es va incorporar des del bisbat de Vic al de Solsona (AUTORS DIVERSOS, 1984)

Bibliografia

AUTORS DIVERSOS (1984). Catalunya Romànica, vol. XI (El Bages). Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

CASAREAL, Arnaldo de (1940) Historia de la imagen y ermita de San Salvador que se venera en la villa de Suria, Manresa

CASTELLANO, A.; MASSANA, I.; REGUANT, J. (1983) Súria. Km. 0, Súria. CATÀLEG (inèdit). Catàleg del Grup de Recerca i Conservació del Patrimoni del Centre Excursionista de Súria.

GAVÍN, Josep M. (1979) Bages (Inventari d'esglésies núm. 5). Valldoreix: Arxiu Gavín.

ITINERARI 6 (s.d.) Itinerari-6: Súria - Negròpoli de cal Banyes-Cal Jové - Coaner- Súria, Centre Excursionista de Súria.

LLADÓ I RAMONET, Josep (1993C) "Súria" extret del Butlletí del Centre Excursionista de la Comarca del Bages, núm. 137 (1930) pp. 30-35 a Cererols, mil anys d'història (993-1993), pp. 19-25, Súria, Ajuntament de Súria i Associació d'Amics i Veïns de Cererols.

REGUANT i AGUT, Josep (s.d.) Súria. 1871-1873, Memòria de Llicenciatura, Barcelona, Universitat de Barcelona.

REGUANT i AGUT, Josep (1988) "Súria", Història de les comarques de Catalunya. Bages". Volum II, pp. 475-502, Manresa, Edicions Parcir, Edicions selectes.

REGUANT i AGUT, Josep (1997) Súria. Història en imatges 1894-1975. Col·lecció "Fotografia històrica", núm. 4. Manresa: Angle Editorial, Centre d'Estudis del Bages.

SOLER I CLARIANA, Pau (1985) Súria, el meu poble. Súria.

